

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัมฉรา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อและนามสกุล นายอัครเดช อินทรสถาพร
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร
2. อาจารย์ ดร.เจริญศรี พันปี

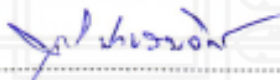
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ภัทสรศิริ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.เจริญศรี พันปี)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา รุ่งโรจน์วณิชย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
 กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา
ผู้วิจัย นายอัศรเดช อินทรสถาพร **รหัสนักศึกษา** 2542301425 **ปริญญา** ศีษศาสตรมหาบัณฑิต
 (บริหารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร์
 (2) อาจารย์ ดร.เจริญศรี พันปี **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา (2) เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และ (3) ศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ คือ การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาในการวิจัยคือ โรงเรียนอนุบาลอัญรา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลอัญรา ที่มีปัญหาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ จำนวน 20 คน และผู้ร่วมวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนทั้ง 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยกิจกรรมการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ แนวคำถามการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม แบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยวิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า และนำเสนอโดยการพรรณนาประกอบความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) สภาพปัญหาวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ คือ (1.1) แต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อย คิดเป็นร้อยละ 50 (1.2) ไม่แสดงความเคารพต่อผู้มีอาวุโสมากกว่า และไม่แสดงท่าทีตอบรับต่อการแสดงความเคารพของผู้อาวุโสน้อยกว่า คิดเป็นร้อยละ 55 (1.3) ไม่ทำตามหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบในการดูแลความสะอาดทั้งบริเวณโรงเรียนและบริเวณบ้าน คิดเป็นร้อยละ 65 (2) การดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองผ่านกิจกรรม 5 กิจกรรม คือ กิจกรรมอบรมวินัยหน้าเสาธง กิจกรรมสัญญาใจ กิจกรรมน้องเคารพพี่-พี่เคารพครู กิจกรรมลงพื้นที่พัฒนา และกิจกรรมเยี่ยมบ้าน และ (3) ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง พบว่า (3.1) นักเรียนมีการแต่งกายเรียบร้อยถูกระเบียบมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 (3.2) นักเรียนแสดงความเคารพต่อผู้มีอาวุโสมากกว่ามากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90 และแสดงท่าทีตอบรับต่อการแสดงความเคารพของผู้อาวุโสน้อยกว่ามากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 85 (3.3) นักเรียนแสดงความเคารพต่อผู้ปกครองก่อนไปโรงเรียนและหลังจากกลับมาจากโรงเรียนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 (3.4) นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำความสะอาดบริเวณบ้านที่ตนเองได้รับมอบหมายมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90 (3.5) นักเรียนมีความรับผิดชอบการทำทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 85 และพบผลสืบเนื่องจากการเสริมสร้างวินัยนักเรียนเพิ่มขึ้นอีก 1 ประการ คือ นักเรียนมีจิตอาสามากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 85

คำสำคัญ วินัยนักเรียน ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อนุบาล

Thesis title: Enhancing Student Discipline on Responsibility with the Participation of Parents: A Case Study of Anuban Atchara School, Sung Noen District, Nakhon Ratchasima Province

Researcher: Mr. Akkradet Intharasathaphorn; **ID:** 2542301425;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Thesis advisors: (1) Dr. Choochat Phuangsomjit, Associate Professor;
(2) Dr. Charoensri Phanpee; **Academic year:** 2017

Abstract

The objectives of this research were as follows: (1) to study the state of discipline problems on responsibility of students of Anuban Atchara School, Sung Noen district, Nakhon Ratchasima province; (2) to enhance student discipline on responsibility with the participation of parents; and (3) to study the results of enhancing student discipline on responsibility with the participation of parents.

The employed research methodology of this study was that of participatory action research. The case study was that of Anuban Atchara School, Sung Noen district, Nakhon Ratchasima province. The target group consisted of 20 Prathom Suksa V students of Anuban Atchara School, who had discipline problems on responsibility, and their parents who participated in this research. The employed research instruments comprised activities for enhancing student discipline on responsibility, question guidelines for interviews and focus group discussion, an observation note taking form, an a student behavior observation form. Data were analyzed with content analysis for inductive conclusions, with the use of triangulation method for data verification. Analysis results were presented in descriptive form together with the use of frequency and percentage.

Research results revealed that (1) the discipline problems on responsibility of students of Anuban Atchara School were the following: (1.1) wearing inappropriate clothing, which was 50 percent of students in the group; (1.2) failing to pay respect to the more senior persons and failing to respond to the paying of respect by junior persons, which was 55 percent of students in the group; (1.3) failing to carry out their assigned responsibility for keeping the cleanliness of the school area and their home areas, which was 65 percent of students in the group; (2) the action to enhance student discipline on responsibility with the participation of parents comprised the following five activities: the discipline admonition activity in front of the flag pole; the mental promise activity; the juniors paying respect to seniors and seniors paying respect to teachers activity; the local area development activity; and the home visitation activity; and (3) as for the results of enhancing student discipline on responsibility with the participation of parents, it was found that (3.1) more students wore more appropriate clothing according to the rules and regulations of the school, which was 100 percent of students in the group; (3.2) more students paid respect to the more senior persons, which was 90 percent of students in the group; and more students responded to the paying of respect by junior persons, which was 85 percent of students in the group; (3.3) more students paid respect to their parents before leaving for school and after coming back from school, which was 100 percent of students in the group; (3.4) more students carried out their assigned responsibility in cleaning their home areas, which was 90 percent of students in the group; (3.5) more students carried out their assigned responsibility in cleaning the school area, which was 85 percent of students in the group. Also, one additional results of enhancing student discipline on responsibility was found, i.e. more students had voluntary-mindedness, which was 85 percent of students in the group.

Keywords: Student Discipline, Responsibility, Participation of Parents, Anuban

กิตติกรรมประกาศ

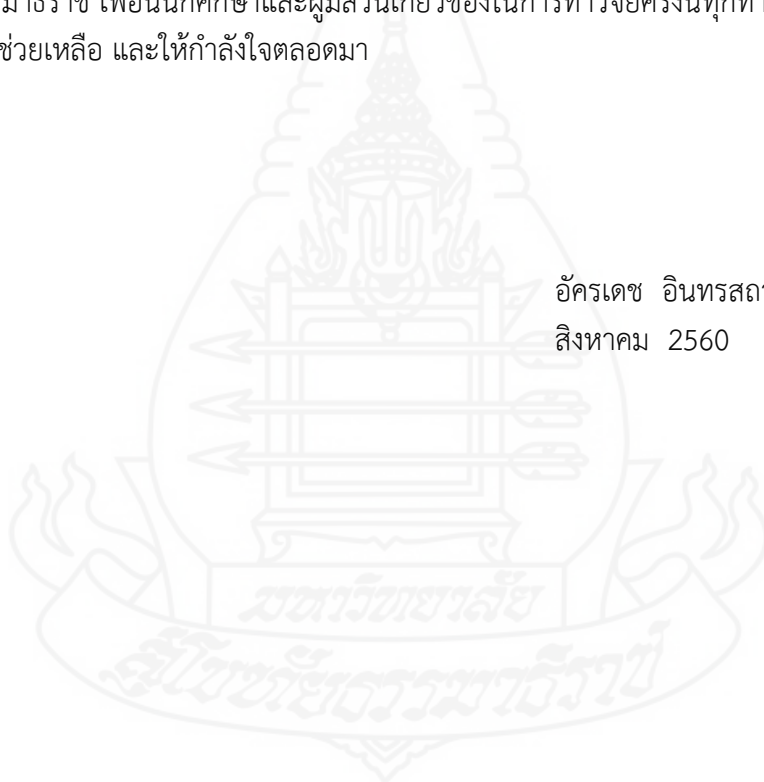
การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จล่วงได้ด้วยความรู้ณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ ดร.เจริญศรี พันปี ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ คุณทิพวรรณ อินทรสถาพร ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลอัจฉรา และ คณะครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลอัจฉรา ที่ได้อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน วิจัยรวมถึงร่วมวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกท่านที่ให้ข้อมูลและร่วมมือในการเก็บข้อมูลตลอดการวิจัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

อัครเดช อินทรสถาพร

สิงหาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการวิจัย	4
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
บริบทโรงเรียนอนุบาลอัจฉรา	7
การเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบ	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	27
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล	43
กลุ่มเป้าหมาย	43
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การตรวจสอบข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ระยะที่ 1 ระยะศึกษาสภาพปัญหาวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน	54
ระยะที่ 2 ระยะเสริมสร้างวินัยนักเรียน	56
ระยะที่ 3 ระยะศึกษาผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
สรุปการวิจัย	90
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	103
ก แบบประเมินตนเองของนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ	
การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง :	
กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา	104
ข แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน	
การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง :	
กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา	107
ค แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน ด้านความรับผิดชอบของนักเรียน ก่อนปิดภาคเรียน	
การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง :	
กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลอจฉรา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา	110
ประวัติผู้วิจัย	112

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	
กรอบแนวทางการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ	
โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลอัจฉรา	52
ตารางที่ 4.1	
ตารางการพูดอบรมวินัยหน้าเสาธง	57
ตารางที่ 4.2	
การกำหนดการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	64
ตารางที่ 4.3	
ปฏิทินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนอนุบาลอัจฉรา ...	69
ตารางที่ 4.4	
บันทึกข้อมูลก่อนและหลังการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ	74

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัยแสดงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	4
ภาพที่ 4.1	การประชุมผู้ปกครอง ระดมความคิด	56
ภาพที่ 4.2	การอบรมนักเรียนหน้าเสาธงทุกวัน จันทร์ พุธ ศุกร์	58
ภาพที่ 4.3	การบันทึกการอบรมนักเรียนหน้าเสาธง	59
ภาพที่ 4.4	การดำเนินกิจกรรมสัญญาใจ	59
ภาพที่ 4.5	คำปฏิญาณของนักเรียนในกิจกรรมสัญญาใจ	60
ภาพที่ 4.6	กิจกรรมน้องเคารพพี่ พี่เคารพครู	61
ภาพที่ 4.7	เขตพื้นที่รับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	62
ภาพที่ 4.8	การลงจุดพื้นที่พัฒนา บริเวณเขตรับผิดชอบในโรงเรียน	63
ภาพที่ 4.9	นักเรียนทำความสะอาดบริเวณที่รับผิดชอบ ในบ้านของตนเอง	64
ภาพที่ 4.10	การเยี่ยมบ้านนักเรียน	65
ภาพที่ 4.11	การแต่งชุดลูกเสือ เนตรนารี ของนักเรียน โดยนักเรียนบางคนลืมนำหมวกมา	66
ภาพที่ 4.12	การแต่งกายชุดลูกเสือ เนตรนารี ของนักเรียน	66
ภาพที่ 4.13	แบบสอบถามของผู้ปกครองนักเรียน	67
ภาพที่ 4.14	นักเรียนช่วยงานพ่อแม่	67
ภาพที่ 4.15	ใบประกาศเกียรติคุณยกย่องนักเรียนที่แต่งกายถูกระเบียบ	68
ภาพที่ 4.16	กิจกรรมเสริมแรง มอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียน	69
ภาพที่ 4.17	ใบประกาศยกย่องเขตรับผิดชอบที่สะอาด	72